

Handleiding

Vooraf

Deze opdrachten van Nieuwsbegrip horen bij de openingstekst van Samsam nr. 1 (januari 2016): *Onderweg* (p. 5-8). De opdrachten zijn een aanvulling op de reguliere lessen van Nieuwsbegrip. Kopieer de opdrachten op pagina 2-4 van de lesbrief en deel ze uit.

- Strategie: Vragen stellen.
- Sleutelschema opdracht 2: oorzaak-gevolgschema.
- Opdracht 4: Een stripverhaal maken over de tekst.

OPDRACHT 1 Tekst lezen en vragen stellen (klas en drietallen)

1. Doe het voorspellen van de inhoud van de tekst hardop denkend voor, of laat de leerlingen dat doen.
2. Neem daarna de uitleg gezamenlijk door. Doe bij het eerste stukje van de tekst hardop denkend voor hoe u vragen bedenkt. Bijvoorbeeld:
 - Hoe komt het dat het leven voor nomadenvolken steeds moeilijker wordt?
 - Waarom noemen de Toearegs zichzelf liever 'Tamashek-sprekers' dan 'blauwe mannen'?
 - Wat ligt 'De school in het Zand' precies?
3. Laat de leerlingen daarna in drietallen de tekst actief lezen en tijdens het lezen vragen bedenken. Vervolgens bespreken ze deze vragen en gaan ze op zoek naar de antwoorden.
4. Bespreek de opdracht na. Besteed daarbij aandacht aan de vragen waarop de tekst geen antwoord geeft. De antwoorden op die vragen kunnen de leerlingen eventueel vinden door ze op te zoeken in een boek of op internet, of door het aan iemand te vragen.

OPDRACHT 2 Een oorzaak-gevolgschema invullen (drietallen en klas)

1. Laat de leerlingen in drietallen aan het schema werken. Geef aan dat ze eerst moeten bespreken wat waar moet staan, voordat ze beginnen met invullen. Loop rond en bied hulp waar nodig.
2. Bespreek de opdracht na. Konden de leerlingen de benodigde oorzaken, gevolgen, problemen en oplossingen in de tekst vinden en op de juiste manier in het schema verwerken?

OPDRACHT 3 Vragen over de tekst beantwoorden (groepen en klas)

1. Laat de leerlingen in groepen de vragen beantwoorden.
2. Bespreek de opdracht klassikaal na.

OPDRACHT 4 Een stripverhaal maken (individueel)

1. De leerlingen tekenen elementen uit de tekst in de vorm van een stripverhaal en bedenken hier teksten in spreekballonnen bij.
2. Laat de leerlingen die dat willen hun stripverhaal toelichten. Hang na afloop alle stripverhalen op in de klas.

Antwoorden

OPDRACHT 2

In te vullen in het schema van links naar rechts, van boven naar onder (alleen de door de leerlingen in te vullen oorzaken, gevolgen etc. zijn hier opgenomen):

- **Oorzaak:** De bomen zijn gekapt voor huizen, meubels en fornuizen
- **Gevolg:** ... voedsel/water voor mensen en dieren
- **Gevolg:** ... moeilijker
- **Gevolg:** ... in de stad te gaan wonen, hun kinderen naar school te sturen, Frans te leren
- **Oorzaak:** Klimaatverandering

OPDRACHT 3

1. a. iets wat vruchtbaar is, levert goede resultaten op
b. grond die gebruikt wordt voor landbouw; op deze grond groeien producten als graan en gras
2. a. een school waar leerlingen blijven eten en slapen
b. internaat
3. omdat het nomadenbestaan steeds moeilijker wordt en kinderen waarschijnlijk later op een vaste plek in de stad gaan wonen; in de stad wordt Frans gepreut en dat moet je – naast andere vakken – op school leren